

Democracy Chausescu style – in 2009?

Цитат једног коментара на сајту НСПМ-а

Potrošnja na zdravstvo u 2007. godini

	% BDP	po stanovniku	izdatke po osobi	izdatke po osobi/1000st	izdatke po osobi/1000st	izdatke po osobi/1000st
Češka	6,8	1626	85,2	3,57	8,01	5,2
Mađarska	7,4	1388	70,6	2,78	6,12	4,1
Poljska	6,4	1035	70,8	2,19	5,18	4,6
SAD	16,0	7290	45,4	2,43	10,57	
Srbija	6,0	180	78,0	2,60	6,00	4,0

Izvor: OECD

Није уобичајено почети текст табелом, обично су на крају текста. Међутим, у овом случају учинићемо преседан. Основна правила у новинарству која новинар не сме да прекрши су веродостојност и истинитост података који се износе у јавност. То су основни постулати струке свуда у свету, па и у Србији. Дефинисани су чак и контроверзним новим законом о информисању.

Горња табела је пример како се манипулише јавношћу. Објављена је у ауторском тексту директора Републичког завода за здравствено осигурање 26. септембра ове године у дневном листу *Блиц*. Наводи се и извор – ОЕЦД. Текст је требало да побије оно што је речено на конференцији за новинаре руководиоца Светске банке средином септембра у Београду, али и коментаре који су потом уследили на сајту НСПМ. И то је легитимно. Сучељавање чињеницама је пожељно. Овог пута на питање постављено на седници Одбора за здравље и породицу Скупштине Србије „Колико Србија троши за здравство – шест, осам или 10,5 одсто БДП-а, а с обзиром на то да имамо три различита податка из три различита извора, РЗЗО, Министарства и СБ“, текст у *Блицу* требало је да пружи одговор и питање стави *ad acta*

. Све би било у реду да не недостаје једна „ситница“ – наведеног податка нема на сајту ОЕЦД-а!

Боље обавештени знају, између осталог, да Србија није чланица ове организације. Међу 30 земаља међународне Организације за економску сарадњу и развој, колико их је поименце наведено на сајту, Србије нема. На званично новинарско питање – „Из ког документа је преузет овај податак и где је званично тај документ објављен?“, одговор

РЗЗО је „на сајту ОЕЦД-а“, уз весели коментар са смајлијем! Питање за добро плаћеног ПР-а је – од када је сајт документ?

Грађани у овој земљи третитају се као неуки, неписмени појединци, без мозга, а посебно без кичме. *Блиц* је објавио табелу које на сајту ОЕЦД-а нема. Да ли је то кривотворење података? Какве могу бити последице? Наведена је непостојећа табела са сајта једне веома респектабилне међународне организације са којом наша земља жели да има добру сарадњу и једног дана, можда, постане и њена чланица. Све то урађено је од стране државних чиновника. Или, можда, уредника *Блица*, у шта лично, сумњам. Ко је у овом случају злоупотребио име ОЕЦД-а у циљу обмањивања јавности?

Блиц

? Аутор текста? Шта на то каже Закон о информисању? Да ли се компромитује међународни кредибилитет ове земље – званична државна институција наводи податке потписујући као извор ОЕЦД, објављује их у дневном листу, а табеле на сајту те организације нема! При томе, то објављује дневни лист који је својевремено био лидер у освајању истине и борби за слободу медија и јавне речи.

Као новинар провела сам у редакцији *Блица* готово седам година, оних најтежих (још памтим када сам у априлу 2000. са калашњиковим упереним у леђа извртала своју фијоку и стављала полицији на увид сва документа која сам чувала у радном столу). Част ми је да сам била део те новинарске екипе. Уверена сам да је

Блиц

био неопрезан и да је насео, не тражећи проверу овог податка. Међутим, податак је веома битан. Морамо га пронаћи. Сад је то већ питање новинарске части. Угледа

Блица

. Да ли је својим читаоцима сервирао аутентичан податак или манипулацију? За пореске обвезнике податак је веома важан јер се намеће питање где је нестало 1,5 милијарди евра (новац грађана!) за колико се разликује податак ОЕЦД-а како је пренео

Блиц

од податка на сајту Светске банке у званичном документу који је настао као резултат стручног истраживања. Толику дискрепанцу у подацима две институције светског реномеа неко мора званично да објасни.

Блиц

, РЗЗО, аутор текста, уредник, СБ или ОЕЦД – свеједно. Закон о информисању мора да се примењује. Усвојен је гласовима скупштинске већине. Важи за све. Обичне грађане, новинаре и државне чиновнике. Новинари ће епилог потраге за пореклом табеле ОЕЦД-а пренети објективно и без интервенције ПР-а.